

سوالات تستی درس هشتم علوم و فنون ادبی (۳) پایه دوازدهم رشته علوم انسانی

طراح سوالات: شهلا عظیمی - مرنند

\*\*\*\*\*

۱- اولین رکن کدام بیت مشمول اختیارات وزنی شده است؟

الف) ای یوسف خوش نام ما، خوش می روی بر بام ما / ای درشکسته جام ما، ای بردریده دام ما

ب) پرده برانداخت ز رخ یار نهان گشته ما / نوبت اقبال بزد بخت جوان گشته ما

ج) روضه پاک رضا دیدن اگر طغیان است / شاید از بر ره طغیان شدنم نگذارند

د) یار نکو روی بیا در صف مردان خدا / همچو مسیحا خر تن هل به زمین رو به سما

۲- شاعر در کدام رکن بیت زیر از اختیار وزنی " قلب " بهره برده است؟

کیسه هنوز فربه است با تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر کیسه رسد به لاغری

الف) رکن اول مصرع دوم

ب) رکن دوم مصرع اول

ج) رکن آخر مصرع دوم

د) رکن دوم مصرع دوم

۳- در بیت " چون بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست " از کدام اختیار شاعری استفاده شده است؟

الف) آوردن فاعلاتن در رکن اول به جای فاعلاتن

ب) آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه کنار هم

ج) جابجا کردن یک هجای کوتاه و یک هجای بلند کنار هم

د) آوردن هجای کوتاه به جای هجای بلند پایان مصراع

۴- در کدام گزینه اختیار وزنی به کار نرفته است؟

الف) یار با ماست چه حاجت که زیادت طلبیم / دولت صحبت آن مونس جان ما را بس

ب) به وفای دل من ناله برآرید چنانک / چنبر این فلک شعوده گر بگشایید

ج) در قمار عشق آخر باختم دل و دین را / وا زدم در این بازی عقل مصلحت بین را

د) می کوش به هر ورق که خوانی / کان دانش را تمام دانی

۵) در کدام بیت شاعر از سه اختیار شاعری " آوردن فاعلاتن بجای فاعلاتن ، حذف همزه و تغییر کمیت مصوتها " استفاده کرده است؟

الف) من که باشم در آن حرم که صبا / پرده دار حریم حرمت اوست

ب) روزگاری شد که سرتاپا دلی غمناک دارم / هر چه در دل می گزینم هر شب گریبان چاک دارم

- (ج) شرط مردان نیست در دل عشق جانان داشتن / پس دل اندر بند وصل و بند هجران داشتن  
 (د) آن که نقشی دیگرش جایی مصور می شود / نقش او در چشم ما هر روز خوش تر می شود  
 (۶) کدام گزینه به ترتیب جزء اختیارات وزنی و زبانی می باشد.

الف) حذف همزه ، ابدال  
 ب) ابدال ، قلب

- (ج) تغییر کمیت مصوت ها ، آوردن فاعلاتن بجای فعلاتن (د) بلند بودن هجای پایان مصراع ، کوتاه تلفظ کردن مصوت های بلند  
 (۷) گزینه صحیح را مشخص کنید.

- الف) شاعر می تواند در پایان مصراع به جای دو هجای کوتاه کنار هم یک هجای بلند بیاورد  
 ب) شاعر می تواند در میان مصراع به جای یک هجای بلند دو هجای کوتاه بیاورد.  
 (ج) شاعر می تواند در رکن اول به جای فاعلاتن از فعلاتن استفاده کند.  
 (د) کاربرد قابلیت وزنی " قلب " تنها در مفتعلن و مفاعلهن رخ می دهد.  
 (۸) در کدام گزینه بجای فاعلاتن فاعلاتن نیامده است ؟

- الف) حال دل با تو گفتمن هوس است / خبر دل شنفتمن هوس است  
 ب) یاد باد آنکه ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمدیده ما شاد نکرد  
 (ج) همه در خورد رای و قیمت خویش / از تو خواهند و من تو را خواهم  
 (د) دلم شکسته تر از شیشه های شهر شماس / شکسته باد کسی کاین چنینمان می خواست  
 (۹) کدامیک از ابیات زیر بر وزن مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن نیست ؟

- الف) از نظرت کجا رود و برود تو همرهی / رفت و رها نمی کنی ، آمد و ره نمی دهی  
 ب) سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند / همدم گل نمی شود یاد سمن نمی کند  
 (ج) هر چه کنی بکن مکن ترک من ای نگار من / هر چه بری ببر مبر سنگدلی به کار من  
 (د) ای من غلام روی تو تا در تنم باشد نفس / درمان من در دست توست آخر مرا فریاد رس  
 (۱۰) سومین رکن کدام بیت مشمول اختیار وزنی شده است ؟

الف) هر چه داری اگر به عشق دهی / کافرم گر جوی زیان بینی

ب) گرم قبول کنی بنده کمین تو گردم / ورم به تیر زنی ناظر کمان تو باشم

(ج) به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد / تو را در این سخن انکار کار ما نرسد

(د) دو چشم اگر بگشادی به آفتاب وصال / برآید به چرخ جهانی دیگر مگور خیال

پاسخ سوالات تستی درس هشتم

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰

\*\*\*\*\*

گروه زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی

